

ÖRGÜN EĞİTİMDE HAFIZLIK SAĞLAMA

Mustafa Başkonak

hikmetevi
y a y ı n l a r ı

Örgün Eğitimde Hafızlık Sağlama

Mustafa Başkonak

Genel Yayın Yönetmeni:

Mustafa Çalışkan

Yayın No: 128

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayıncı Sertifika No: 51889

ISBN 978-625-7756-71-6

Kapak Tasarım: MBK

Baskı Öncesi Hazırlık: Mehmet Ateş

meh_ates@hotmail.com

Baskı, Cilt:

Bulut Dijital Matbaa San. Tic. Ltd. Şti.
Musalla Bağları Mh. İnciköy Sk. No: 1/A
Selçuklu/KONYA
Sertifika No: 48120

1. Basım, Ekim 2022 / İstanbul

Hikmetevi Yayınları

Alayköşkü Cad. Küçük Sk. Civan Han No. 6/D:4
Cağaloğlu – İSTANBUL
Tel: 0212 514 93 05

www.kitapdunyasi.com.tr
bilgikitapdunyasi@gmail.com

Merhum Kurra Hafız Muhammed Hüseyin Karabacak
ve oğlum Hafız Eyüp Sabri Başkonak'ın şahsında
tüm Kur'an muhafızlarına...

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	7
KISALTMALAR.....	11
ÖN SÖZ.....	13

GİRİŞ

1. Amaç ve Önem.....	16
2. Konu ve Problem	18
3. Yöntem	19
4. İlgili Çalışmalar	25

BÖLÜM I

HAFIZLIK EĞİTİMİ VE SAĞLAMA

1. Yaygın ve Örgün Eğitimde Hafızlık.....	29
1.1. Hz. Peygamber'den Günümüze Hafızlık Müessesesi.....	29
1.2. Ülkemizde ve Dünyada Hafızlık Kurum ve Modelleri	35
1.2.1. Endonezya	38
1.2.2. Suudi Arabistan.....	39
1.2.3. Sudan.....	39
1.2.4. Mısır	40
2. Hafızlık ve Hafızlık Sağlama ile İlgili Bazı Özellikler	41
2.1. Öğrenciler ve Ailelerde Hafızlık Algısı.....	41
2.2. Hafızlığın Akademik, Bilişsel ve Sosyal Gelişime Katkısı.....	44
2.3. Hafızlık Sağlamada Zekâ ve Çoklu Zekâ Kuramı	47
2.4. Hafızlık Sağlamada Motivasyon ve Akademik Başarıya Etkisi	49
2.5. Hafızlık Sağlamada Bireyi Tanıma Teknikleri.....	51
2.6. Hafızlık Sağlamada Arapça ve Meal Bilgisinin Katkısı	54

2.7. Hafızlık Sağlamada DİB, MEB ve STK'lar Tarafından Uygulanan Dijital Programlar.....	57
2.8. Kişiyeye Göre Hafızlık Sağlama	59
3. Yaygın Eğitimde Hafızlık Sağlama	60
4. Örgün Eğitimde Hafızlık Sağlama	68
4.1. Hafız Öğrencilerin Eğitim Gördüğü Proje AİHL'ler.....	71
4.1.1. Kalite Takip Sistemi (KTS).....	76
4.1.2. Hafız Öğrencileri Destekleme Projesi Gelişim Programı.....	77
4.1.3. Arapça Hazırlık ve İlahiyat Odaklı Hafızlık Programı.....	79
4.1.4. Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları (MTOK) Kapsamında Hafız Öğrencilere İlahiyat/İslami İlimler Fakültelerinde Kontenjan Ayrılması.....	82
4.2. Konya'da Bulunan Hafızlık Pekiştirme Liseleri	83
4.2.1. Mustafa İlboğa AİHL.....	83
4.2.2. Türk Anadolu Vakfı Hafız Kız AİHL.....	85
4.2.3. Mustafa Büyükkaplan AİHL	86

BÖLÜM II

BULGULAR VE DEĞERLENDİRME

(Öğrenci-Eğitimci-Veli Görüşleri Açısından)

1. Çalışma Grubu	90
2. Hafızların Eğitim Gördüğü AİHL'lerde Öğrenci Özellikleri.....	94
2.1. Hafızlık Yaptıkları Yere Göre.....	94
2.1.1. Bağımsız Hafızlar.....	95
2.1.2. Medrese Hafızları.....	96
2.1.3. Kur'an Kursu Hafızları.....	97
2.1.4. Proje ve A/B/C Grup Hafız İHO Hafızları.....	99
2.2. Ailenin Durumuna Göre.....	101
2.2.1. Merkezde / Taşrada Yaşama Durumu	101
2.2.2. Ailenin Sosyo-Ekonomik Durumu	104
2.2.3. Ailenin Kur'an Bilgisi	105
2.2.4. Ailenin Sürece Katkısı	107
2.2.5. Ailenin Tutumu.....	109

2.3. Bireysel Özelliklerine Göre	111
2.3.1. Erkek Hafızlar / Kız Hafızlar.....	111
2.3.2. Yatılı / Gündüzlü Olma Durumu	114
2.3.3. Öğrencinin Akademik Seviyesi.....	116
2.3.4. Arapça Yeterliği	119
2.3.5. İç ve Dış Motivasyon	122
2.3.6. Geleceğe Yönelik Endişe Duyma	124
2.3.7. Çocukluğunu Yaşama ve Mahrumiyet Duygusu.....	127
2.3.8. Metal-Mental-Dini Yorgunluk	129
2.3.9. Hastalık ve Engellilik Durumları.....	132
2.3.10. Diploma Sonrası Rahavet.....	134
2.3.11. Hafızlık Belgesi Olup Hafızlığı Sağlam Olmayanlar	137
2.4. Okul Ortamına Göre.....	140
2.4.1. Öğrencilerin Dini ve Ahlaki Yapısı.....	140
2.4.2. Hafız ve Hafızlığın Takibinde Okul Disiplini	143
2.4.3. Ezber ve Sağlama Döneminde Hocası ile İletişim	146
2.4.4. Akran Baskısı	149
2.4.5. Akademik Dersler ve Yoğunluğu	151
2.4.6. Okulun İmkânları	154
2.4.7. Meslekî Uygulama	157
2.4.8. Üniversite Sınavına Hazırlık Kursları	159
2.4.9. Kariyer Planlama ve Rehberlik Desteği	162
2.4.10. Öğretmen Yeterlikleri ve Beklentiler.....	165
SONUÇ VE ÖNERİLER	169
EKLER.....	181
KAYNAKÇA	189